

Lupaavatko uudistukset parempaa tulevaisuutta?

ARTTU2-tutkimusten nostoja kuntakentän uudistuksista:

Arto Koski, Pentti Meklin & Marianne Pekola-Sjöblom

**Näkemyksiä niistä avaintekijöistä, jotta uudistukset
voisivat tuoda parempaa tulevaisuutta:**

Hanna Helaste, Keiteleen kunnanjohtaja sekä

Timo Halonen, Mikkelin kaupunginjohtaja

ARTTU2-ohjelman seminaari Kuntamarkkinoilla 13.9.2017

klo 13.00-13.45

Seminaarin puheenjohtajana *Jari Seppälä*

Lupaavatko uudistukset parempaa tulevaisuutta?

ARTTU2-tutkimusten nostoja kuntakentän uudistuksista

Uudistusten etenemisestä

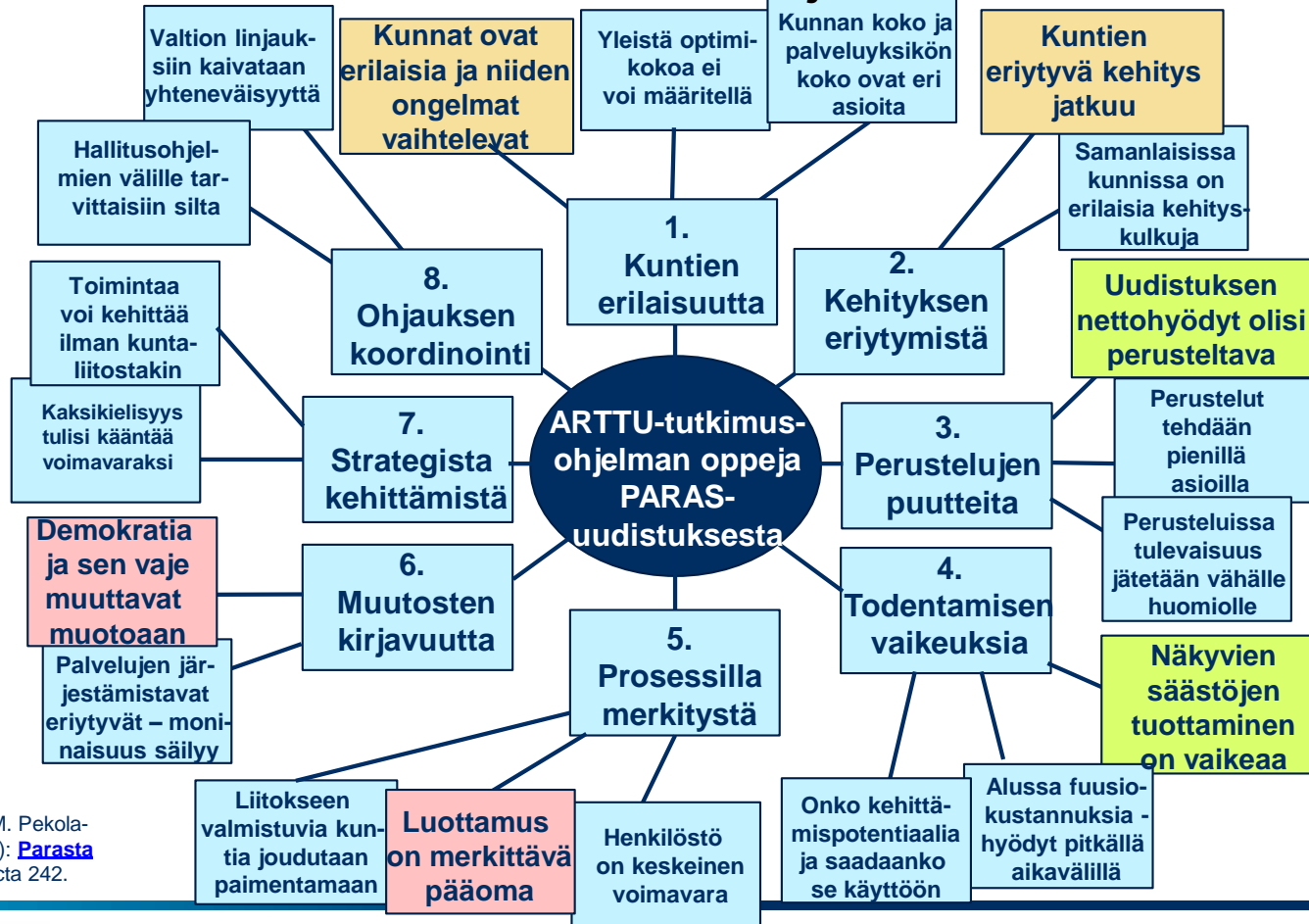
ARTTU2-ohjelman seminaari 13.9.2017 klo 13.00-13.45

Arto Koski, erityisasiantuntija, Kuntaliitto

S-posti: arto.koski(at)kuntaliitto.fi, twitter: @artokoskiKL

Paras-uudistuksen havaintoja vuosilta 2008-2012

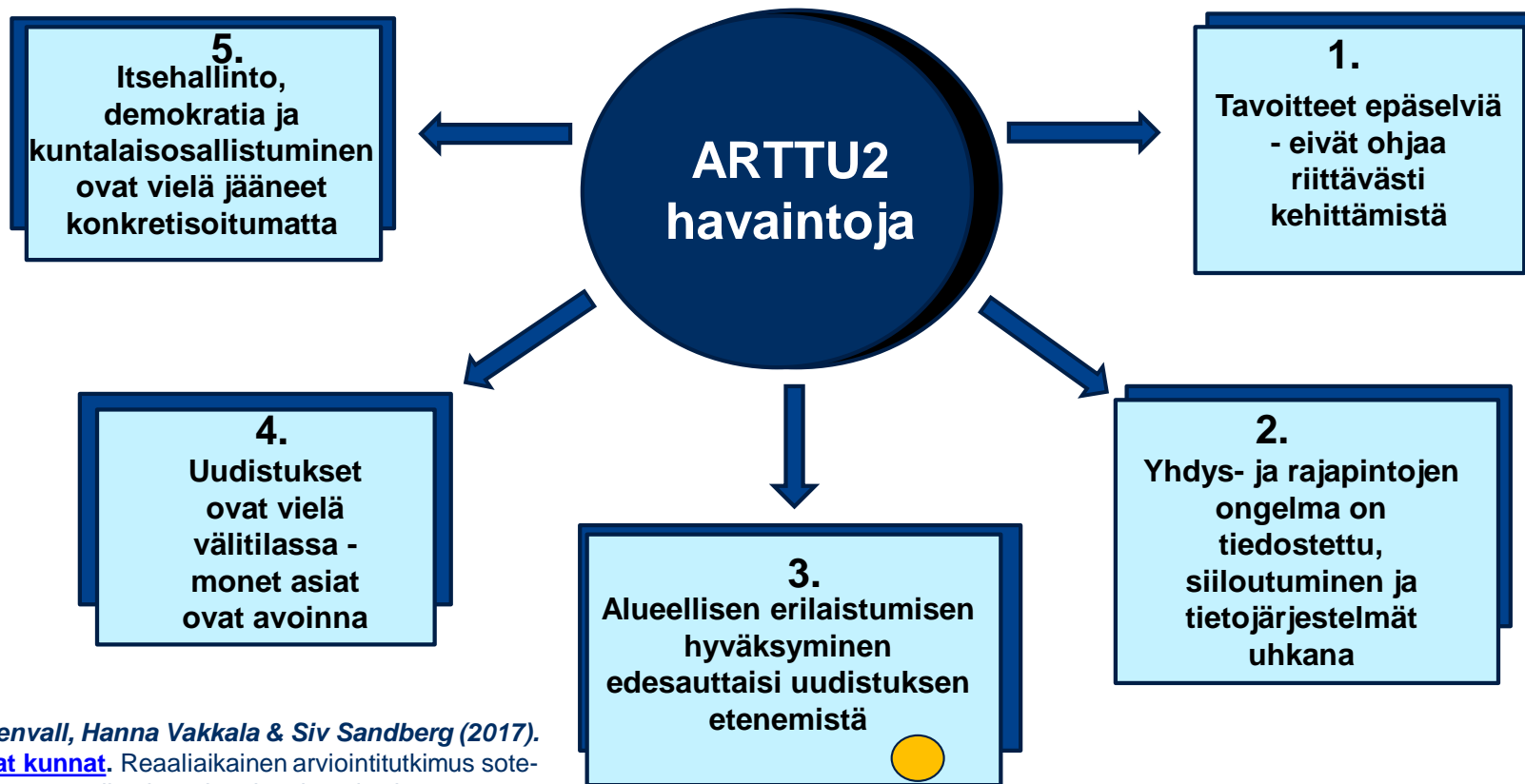

Kolme nostoa:

- Alueellinen erilaisuus (Arto)
- Nettohyödyt ja talous (Pentti)
- Luottamus ja demokratia (Marianne)

Lähde: P. Meklin & M. Pekola-Sjöblom (toim.) (2012): [Parasta Artun mitalla II](#). Acta 242.

Sote- ja maakuntaudistuksen viisi (5) havaintoa (syksy 2016)

Lähde:
*Jari Stenvall, Hanna Vakkala & Siv Sandberg (2017).
[Kelluvat kunnat](#). Reaaliaikainen arviointitutkimus sote- ja maakunta-uudistuksen ja tulevaisuuden kunnan valmistelusta. Acta nro 265. Suomen Kuntaliitto.*

Neljä (4) haastetta muutostojohtamisen näkökulmasta (kevät 2017)

4. Muutosvastarintahaaste

Maakunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioon jo siirtyneet kunnat ovat keskimääräistä luottavaisempia.

1. Viestintähaaste

Tieto uudistuksen etenemisestä valtakunnallisella tasolla on vielä ohutta varsinkin luottamushenkilöiden joukossa.

Haasteet

3. Vaikuttamishaaste

Kuntien päättäjät ovat huolestuneita kunnan vaikuttamismahdollisuuksista uudistuksen jälkeen.

2. Legitimiteettihaaste

Uudistuksen legitimiteetti on vielä heikko monen päättäjän silmissä.

Lähde: Siv Sandberg (2017). Mitä sote- ja maakuntaudistus merkitsee kunnille? Kuntapäättäjien näkemyksiä keväällä 2017. Uutta ARTTU2-ohjelmasta. ARTTU2-tutkimusohjelman julkaisusarja nro 10/2017.

Lupaavatko uudistukset parempaa tulevaisuutta? ARTTU2-tutkimusten nostoja kuntakentän uudistuksista

Nostoja kuntatalouden ja hyötyjen näkökulmasta

ARTTU2-ohjelman seminaari 13.9.2017 klo 13.00-13.45
Pentti Meklin, emeritusprofessori

Lupaavatko uudistukset parempaa tulevaisuutta?

Nettohyöty- ja talousnäkökulma

Parempi tulevaisuus > kunnalle, maakunnalle vai kuntalaiselle?

Kunnat:

- + vakaampi menotalous, alhaiset veroprosentit
- /+ hyvinvoinnin edistäminen, ovatko kunnat valmiita satsaamaan "omia varoja"
- /+ elinvoiman parantaminen - herättää paljon kysymyksiä
- sote-palveluverkko vaikuttaa elinvoimaan

Nettohyöty- ja talousnäkökulma

Maakunnat:

- Kokonaisvastuu, tukalaa on?
- Palvelutarve kasvaa eri tavoin maakunnissa
- Muutostilanteessa kiinteät tuotantokustannukset
- Valtion rahoitus ja kaavaillut pelisäännöt
- Monituottajamallit

Nettohyöty- ja talousnäkökulma

Kuntalaiset

- + luvassa yhdenvertaiset palvelut ja kustannusten kasvun hillintä?
- /+ valinnanvapaus?
- /+ osassa kuntia palvelut heikkenevät, osassa paranevat
- verorasitus kasvaa, ainakin aluksi?

Uudistuksen riskit ovat suuria

Lähde: P. Meklin & H. Pukki: [Kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuserojen syyt](#). ARTTU2-ohjelman tutkimuksia nro 3, Acta nro 266. Suomen Kuntaliitto 2017.

Lupaavatko uudistukset parempaa tulevaisuutta? ARTTU2-tutkimusten nostoja kuntakentän uudistuksista

Nostoja kuntalaisten näkemysten ja
kokemusten pohjalta

ARTTU2-ohjelman seminaari 13.9.2017 klo 13.00-13.45
Marianne Pekola-Sjöblom, tutkimuspäällikkö
Twitter: @M_PekolaSjöblom

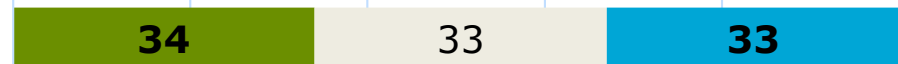
Kuntalaisten mielipiteet seuraavista sote- ja maakuntauudistusta koskevista väittämistä keväällä 2017.

(vastausten %-jakaumat, n= 11 261 – 11 333)

Olen seurannut uudistusta koskevaa keskustelua aktiivisesti tiedotusvälineistä

Ymmärrän pääpiirteissään mistä uudistuksessa on kyse

Uudistus tulee parantamaan sote-palveluita kunnassani

Uudistus tulee heikentämään kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia

0 20 40 60 80 100

■ jokseenkin tai täysin samaa mieltä

■ ei eri, ei samaa mieltä

■ jokseenkin tai täysin eri mieltä

Lupaavatko uudistukset parempaa tulevaisuutta

Nostoja kuntalaisten näkemysten ja kokemusten pohjalta

Peruslähtökohdat lupaavat hyvää...

- Oman kunnan arvioidaan pärjäävän hyvin ”hyvä asua ja elää” –vertailussa
- Kuntalaiset samaistuvat kotikuntaansa (tai sen osaan) yhä vahvemmin
- Kuntalaisten tyytyväisyys kunnallisiin palveluihin suurta
- Luottamus kunnan päätöksentekoon ja päättäjiin ollut kohenemaan päin
- Kuntalaisten usko suorien osallistumistapojen vaikuttavuuteen vahvistunut

... mutta kipukohtia/kuntien välisiä eroja voivat aiheuttaa esim:

- Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset
- Kunnan talous
- Kuntaliitokset
- Toimintakulttuuri
- Päätöksentekoilmapiiri
- Media

